

[Henning Philipsen.]

Ministerens afværgeforanstaltninger, hvad angår det almennyttige byggeri, skal jo også ses i lyset heraf, for foranstaltningerne forhindrer ikke lejestigningerne, men strækker, om man vil, deres løbetid. Og sker der ikke andet end dette, vil det ikke afværge det, som i dag ser ud til at blive en katastrofe for lejerne, men kun udsætte det en tid. Det ændrer jo intet ved den kendsgerning, at når rentesikringsordningen, hvad angår det almennyttige byggeri, for det enkelte foretagende før eller senere er helt aftrappet, så falder rentebyrden – det burde i det mindste hr. Kjærulff-Schmidt lægge sig på sinde – med sin fulde vægt på lejerne, uden at de har mulighed for at trække noget fra på selvangivelsen.

Og lad mig gøre en bemærkning yderligere. Jeg tror, det var hr. Ingomar Petersen, der tidligere var inde på, at vi nok kommer til at skulle diskutere fremtidens boligpolitik inden så forfærdelig længe, og det synes jeg ville være ganske rimeligt. Men i den forbindelse kunne jeg da godt tænke mig at rejse spørgsmålet: hvorfor i alverden skal der overhovedet betales renter af boliger? Hvorfor skal der betales renter af finansiering af boligerne? Det ville dog være rart at få det spørgsmål besvaret, så meget mere som jeg endnu ikke har kunnet få svar på, hvad renten er af en panservogn, et krigsskib eller et jagerfly, som vi jo dog optager på finansloven med 5–6 mia kr. om året. Det er udtryk for en vilje om, at det vil man betale, det vil man ofre. Ville det ikke være lige så fornuftigt, om man indtog den samme holdning, når det drejede sig om noget så fornuftigt som det at bygge boliger til mennesker?

Og sætter man ejerboligernes forhold i relation til lejernes situation, så er det jo altså en liden trøst for lejerne, at de ældre medborgere, som et langt liv igennem har spinket og sparet for at sidde i eget hus, nu bringes i den situation, at deres pension ikke levner dem mulighed for at blive boende på grund af det begreb, som hedder lejeværdi af egen bolig. Disse borgeres situation er jo næsten den samme som de borgeres – og dem kender jeg adskillige af – som i deres yngre dage satte sig i en forholdsvis høj husleje i det almennyttige byggeri i håbet om, eller rettere sagt i bevidstheden om, at når de blev ældre og børnene var fløjet fra reden, så ville de være i stand til at betale huslejen af deres pension.

Over for disse lejere har hr. Kjærulff-Schmidt og hans parti kun den fornøjelse at fortælle dem, at deres husleje er for lav, samtidig med at han for et øjeblik siden stod heroppe på talerstolen og fortalte om, at den er for høj, når det drejer sig om de nyere årganges byggeri. Det er jo måden, man gør det på. Jeg synes bare ikke, den er særdeles indlysende. Men disse sidste, nemlig de, som har boet i en menneskealder eller mere i det ældre almennyttige byggeri, tvinges nu til at betale en forhøjet leje, som de i mange tilfælde ikke er i stand til at betale, for at være med til at finansiere det nye byggeri. Lejerne er endnu en gang blevet sorteper.

Og lad mig så yderligere understrege for at undgå misforståelser, at de borgere, som enten har købt eller har bygget sig et parcelhus, ikke gør eller har gjort noget forkert. De køber eller de bygger på betingelser, som folkettinget har ansvar for, nemlig finansieringsformen og skattelovene. Som forholdene er nu og i den nærmeste fremtid, begunstiges de mest, der har mest, og de, som har lidet, må undgælde.

Socialistisk folkeparti mener, at ligesom samfundet har erkendt – og med samfundet mener jeg ikke kun folkettinget – og har påtaget sig ansvaret for en lang række fællesanliggender og fælles opgaver som f. eks. trafikantlæg, hospitaler, skoler og mange andre ting, så må samfundet erkende og påtage sig ansvaret for befolkningens boligforsyning. Vi har tidligere påvist, at man over en 15-årig periode skal kunne bygge ca. 800.000 boliger, og heri er indbefattet ca. 200.000 boliger til erstatning for byfornyelse og saneringsopgaver. Ligeledes skal jeg erindre om vort tidligere fremsatte forslag om over en 15-årig periode at fjerne såvel rentefradrag som lejeværdi af egen bolig.

Denne forespørgsel er ikke uvelkommen, for den giver anledning til at få afdækket de hidtidige metoders mangel på evne til at løse landets boligproblemer. Hertil kræves der politisk vilje og mod, og for at få dette ændret kræves – det skal erkendes, og det er vel for så vidt det eneste svar, vi kan give befolkningen i øjeblikket – at vi får ændret det politiske flertal i folkettinget. Jeg synes, det ikke kan siges tydeligt nok, at det politiske flertal, som jeg ønsker det ændret til, går ikke, og det behøver jeg vel dårligt nok at nævne, i retning af det, hr. Kjærulff-Schmidt tænkte sig. Det er derfor nødvendigt at sige til befolkningen, at der aldrig vil blive tale om en reel lige-